

המכון להיסטוריה ופילוסופיה של המדעים והרעיונות ע"ש כהן

חשיבה מסדר שני על המדעים המדויקים, מדעי הטבע, מדעי האדם והעשייה האמנותית נמצאת במרכז ההוראה והמחקר של עמיתי המכון. הידע המדעי נחקר ונלמד כאן בהקשריו התרבותיים הרחבים ובזיקה לדת, לפוליטיקה, למוסר ולאמנות. היסטוריה ואנתרופולוגיה של הידע המדעי מהעת העתיקה ועד ימינו, פילוסופיה וסוציולוגיה של מדעי החיים, היסטוריה ופילוסופיה של המתמטיקה, היסטוריה אינטלקטואלית של תרבות המערב הם מן הנושאים הנלמדים. לצידם, בעיות בהיסטוריה של מדעי החברה, תיאוריות של ביקורת תרבות, פרקים בתולדות הפסיכולוגיה, גם הם ממושאי ההוראה והמחקר במכון.

בשנים האחרונות אנו עוסקים בטיפוח חקר המדע, הטכנולוגיה והתעשייה בישראל. הנסיבות הרב-תרבותיות בהן צומח כאן מדע מצטיינות בייחודיות ויכולות להיות מעין מעבדה להבנת ההקשרים הפוליטיים, החברתיים, הכלכליים, הדתיים והלשוניים בהם צומחים מדע וטכנולוגיה בכלל.

המכון נמצא בשיח מתמיד עם חוגים מכל הפקולטות. תלמידים מכל רחבי הקמפוס משתתפים בקורסים של המכון ומורי המכון מלמדים בפקולטות אחרות.

שיתוף פעולה עם מכון ון ליר בירושלים ומרכז אדלשטיין להיסטוריה ולפילוסופיה של המדע, הטכנולוגיה והרפואה באוניברסיטה העברית מניב מדי שנה את "קולוקוויים בר-הלל", סדרת הרצאות, הנערכת במהלך השנה האקדמית (אוקטובר-יוני), הניתנות על ידי מובילי החוקרים בתחום, מרביתם מוזמנים מחו"ל. כל הרצאה מלווה בתגובה ודיון בהשתתפות הקהל.

כמו כן מתקיימת "הסדנה הבינלאומית השנתית" המתמקדת בנושא מוביל וחדשני. הסדנה נערכת מדי שנה במאי ומתקיימת במשך ארבעה ימים באוניברסיטת תל-אביב ובמכון ון ליר בירושלים. מאמרים נבחרים רואים אור בכרך מיוחד של כתב העת *Science in Context* (SiC).

שיתוף פעולה נוסף בין המוסדות העוסקים בתחום, בארץ בא לידי ביטוי ביסוד האגודה הישראלית להיסטוריה ולפילוסופיה של המדע ובקיום כנס שנתי המזמן מפגש של כל העוסקים בתחום בארץ, מורים ותלמידים.

כתב העת האקדמי הבינלאומי *Science in Context* (SiC) נערך במכון על ידי די"ר ליאו קורי בשיתוף עם ה- University of Mannheim, Max-Planck-Institute ולימוד המדעים מנקודת ראות היסטורית וסוציולוגית תוך הדגשת ההקשר הרחב של התפתחות הרעיונות והמוסדות המדעיים. *SiC* נחשב בין כתבי העת המובילים בתחום, והוא יוצא לאור באמצעות Cambridge University Press. למכון קשורות הקתדרות: "היסטוריה ופילוסופיה של המדע ע"ש יוסף וסיל מייזר"; "היסטוריה ופילוסופיה של המדעים ע"ש ברטרם וברברה כהן"; "פרופסורים אורחים בהיסטוריה ופילוסופיה של המדע ע"ש סילברמן"; פירות הקתדראות, ממנים מלגות לתלמידים, עזרה בתרגום ועבודה אקדמית, והרצאות אורחים ומפגשים עם בכירי המדענים בעולם בתחום עיסוקיו של המכון.

תלמידי התואר השני והשלישי של המכון חברים בביה"ס להיסטוריה, לפילוסופיה, למדעי התרבות או למדעי היהדות בהתאם לתחום התמחותם.

מסכת הלימודים תש"ד

לימודי תשתית (מונחים פנה א')

ש"ס	א. שיעורי ליבה
2	היסטוריה אינטלקטואלית א'
2	היסטוריה אינטלקטואלית ב'
2	מבוא לפילוסופיה של המדע א'
2	מבוא לפילוסופיה של המדע ב'
2	מבוא היסטורי לתיאוריות חברתיות מודרניות
2	מבוא לביקורת התרבות

ב. שיעורי הקבץ (בהתאם ללימודי התואר הראשון)

2	מבוא בפילוסופיה
2	מבוא בהיסטוריה
2	מושגי יסוד בביוגיה
2	מושגי יסוד בפיזיקה
2	מושגי יסוד במתמטיקה

ג. בחירה

2	תרגיל בפילוסופיה של המדע
---	--------------------------

סה"כ לימודי תשתית והשלמה 24 ש"ס

לימודים לתואר (פנה ב' ופניית)

ש"ס	ד. קורסים לתואר
4	קורס היסטוריוגרפי
12	קורסים וסמינרים במכון
2	סמינר מתודולוגי (2 סמסטרים)
2	שתי קריאות מודרכות (1 ש"ס כל אחת)
8	קורסים וסמינרים מחוץ למכון

סה"כ לתואר 28 ש"ס

סה"כ חובות לתואר: לימודי תשתית, השלמה ושעות לתואר שני במכון כהן: 52 ש"ס
ושפה זרה נוספת (חוץ מאנגלית) ברמת פטור

סגל הוראה

פרופ' עדי אופיר
 ד"ר יואב בן דב
 פרופ' יצחק בן ישראל
 ד"ר זוז'ה ברונר
 ד"ר סנאית גיסיס
 פרופ' חוה יבלונקה
 ד"ר עדו יעבץ
 פרופ' מנחם פיש (שבתון)
 פרופ' רבקה פלדחי
 פרופ' גדעון פרוידנטל
 ד"ר איריס פריי
 פרופ' משה צוקרמן
 ד"ר ליאו קורי
 ד"ר יוסף שורץ
 Prof. Staffan Müller-Wille אורח קתדרת סילברמן בסמסטר ב'
 פרופ' שבתאי אונגורו (אמריטוס)
 פרופ' זאב בכלר (אמריטוס)

ראש המכון: ד"ר ליאו קורי
מזכירת המכון: נעמי דיאמנט
יועץ תלמידים: אריק קרמף/ מיקי אלעזר
 קבלת קהל בתאום מראש טל. 6409198

מזכירת תלמידים תואר שני: רונית יונה
 טל. 6405622 בניין גילמן חדר 380א'

מזכירת תלמידי מחקר: חניטה ונקרט-אטיאס
 טל. 6405697 בניין גילמן חדר 380

מזכירות המכון: בניין גילמן חדר 383; טל' 6409198, פקס 6409463
 naomid@post.tau.ac.il
 Internet page: <http://www.tau.ac.il/humanities/cohn>